

Az adóhatóság szakmai hibája miatt nem lehet bevallani a 98 százalékos különadót!

(2011.03.30.)

Sokan kifogásolják a végkielégítések visszamenőlegesen kivetett 98 százalékos különadóját. Akik érintettek benne, azoknak csak akkor nyílik meg a jogorvoslati lehetőségük egy adóhatósági eljárás során, ha nem nyújtják be bevallásukat a különadóról. Erre az esetre az adóhatóság bírsággal fenyegetőzik. Most az adóhatóság egy hatalmas szakmai hibával segítségére sietett azoknak, akik nem akarnak beletörődni az igazságtalan visszamenőleges sarcba.

A különadót önadózással kellene bevallani. Ehhez 2011. március 31-ig kell kötelező jelleggel adatot szolgáltatnia a kifizetőnek, az adóhatóság felé. A különadó alapját olyan jövedelmek képezik, amelyek összegét az adott év 53-as bevallásából nem lehet megállapítani. A munkaviszonyból származó jövedelemsor tartalmazza többek között a szabadságmegváltás, jubileumi jutalom, munka alóli felmentésre járó bér összegét. A nem önálló tevékenységből származó jövedelemsor tartalmazza a végkielégítés összegét, ha a magánszemély nem választotta az évek közötti megosztást. Az Adózás rendjéről szóló törvény a személyi jövedelemadó bevallással kapcsolatosan a magánszemély iratmegőrzési kötelezettségét csak a bevallást alátámasztó iratok megőrzésére írja elő. Ilyen például az M30-as munkáltatói igazolás, Kilépő adatlap. Tehát ahhoz, hogy a különadóval érintett magánszemélyek önadózással eleget tudjanak tenni bevallási kötelezettségüknek, a kifizetőtől pótlólagos adatszolgáltatásra van szükség. Ehhez az APEH-NAV elkészítette a nyomtatványokat. A KULONADO2 nevű nyomtatványt, melyen a kifizető a magánszemélynek szolgáltat adatot, illetve az 53K elektronikus adatszolgáltatást, amelyen a kifizető az adóhatóságnak szolgáltat adatot. Az adóhatóság azonban nem a különadó alapját képező jövedelmeket (szabadságmegváltás, munka alóli felmentésre jutó bér, stb.) kéri be a kifizetőtől, hanem magát a különadó alapját. Ha a magánszemély ennek alapján elkészítené a bevallását, akkor egy adóellenőrzés során nem tudná hitelt érdemlően alátámasztani különadó alapját. Ugyanis arra a kérdésre, hogy mi a különadó alapja, csak azt tudná válaszolni a kifizetői adatszolgáltatás alapján, hogy a „**különadó alapja, a különadó alapja**” (!?). Az adóhatóság sem tudna más választ adni, ha egy bevallás utólagos ellenőrzése során neki kellene meghatározni a különadó alapját. Az adóhatóságnak is csak annyi információ állna rendelkezésére a kifizetői adatszolgáltatás alapján, hogy „**a különadó alapja, a különadó alapja**”. Pontos információval egyedül a kifizető rendelkezik a különadó alapját képező jövedelmekről, de ők az APEH-NAV szakmai bakija miatt féltve őrizhetik titkukat: a hibásan kialakított adatszolgáltatási nyomtatvány miatt, nem tudnak adatot szolgáltatni a különadó alapját képező jövedelmekről.

Kérdés, hogy ebből a helyzetből hogyan tud majd kijönni az adóhatóság. A szakember tanácsa, hogy hibát követ el az, aki benyújtja a 1053K különadó bevallását, ugyanis a rendelkezésére álló adatok alapján, ezt jogszerűen nem tudja megtenni. Mivel úgy jár el a magánszemély, ahogy az az adott helyzetben elvárható, ezért mulasztási bírságnak és egyéb bírságoknak nem állnak fen a jogszabályi feltételei.

Miért váratlan ajándék ez az adóhatóságtól? Ha a magánszemély önbevallással bevallja a különadót, akkor ezzel lemond a jogorvoslati lehetőségéről. Ha nem nyújtja be, akkor az adóhatóság csak bevallás utólagos ellenőrzése vizsgálat keretében tudja megállapítani a különadó alapját. A vizsgálat alapján jegyzőkönyv készül, melyre észrevételt lehet tenni. Ezt követően a NAV határozatot hoz, mellyel szemben fellebbezést lehet benyújtani. A jogerős határozatot bíróságon lehet megtámadni. Ekkor nyílnak meg az egyéb jogorvoslati lehetőségek: eseti ügyben alkotmányjogi panasz, nemzetközi bíróság.

Tehát, egyelőre dőljünk hátra a karosszékben és várjuk meg mit lép az APEH-NAV. Az első lépések kiszámíthatóak. Először hallgatni fog, majd cáfolni, aztán jön a fenyegetőzés. Hogy szakmai megoldással mikor áll elő az APEH-NAV, az egyelőre kérdéses. Idén már az APEH-NAV Bevallási főosztálya elrontotta a 10M30-as munkáltatói igazolást (felcserélte a jövedelmet az adóalapjával), szükségtelenül bonyolította és ellenőrizhetetlenné tette a 1053-as szja bevallást. Mennyi hibát kell még elkövetni az APEH-NAV -nak, hogy feladja a „*hatalom pótolja a tudást*” elvét és a „*tudás, az a hatalom*” elvét helyezze előtérbe?

Angyal József okleveles adószakértő